

WET van 5 december 2024, houdende aanpassing van de bestaande wetgeving in verband met de invoering van het nieuwe Burgerlijk Wetboek (Aanpassingswet nieuw Burgerlijk Wetboek) (S.B. 2024 no. 168).

C. De Bepalingen op de rechtspleging inzake van belastingen in Suriname (G.B. 1869 no. 23, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1981 no. 183) wordt gewijzigd als volgt:

1. Artikel 6 tweede lid komt te luiden:

Het voorrecht gaat boven alle andere voorrechten met uitzondering van die van de artikelen 287 en 288 onder a van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, alsmede dat van artikel 284 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek voorzover de kosten zijn gemaakt na de dagtekening van het aanslagbiljet. Het voorrecht gaat tevens boven pand, voorzover het pandrecht rust op een zaak of vrucht als bedoeld in artikel 11, die zich bevindt in het bezit van de schuldenaar of in het huis, op de plantage of het erf, door hem bewoond of bij hem in gebruik en tegen inbeslagneming waarvan derden zich op die grond niet kunnen verzetten. Het behoudt deze rang in geval van faillissement van de belastingschuldige, ongeacht of tevoren inbeslagneming heeft plaatsgevonden.

2. Artikel 11 komt te luiden:

Behoudens in het geval dat een recht van terugvordering bestaat jegens degene die een zaak onrechtmatig of van een onbevoegde heeft verkregen, kunnen derden echter nimmer verzet in rechte doen tegen de inbeslagneming ter zake van belastingen, bijdragen, vergoedingen, verhogingen en boeten, van roerende zaken, tot stoffering van een huis of ten gebruike van een plantage diendende, alsmede van ingeoogste vruchten, wanneer die zaken of vruchten zich tijdens de inbeslagneming bevinden in het bezit van de schuldenaar of in het huis, op de plantage of het erf, door hem bewoond of bij hem in gebruik.

3. Artikel 17 wordt gewijzigd als volgt:

- (1). in het derde lid wordt de zinsnede ‘de artikelen 349 tot en met 353’ vervangen door:
Boek 2, titel 2, afdeling 2;
- (2). in het vierde lid vervalt de zinsnede ‘naar artikel 39 van de Arbeidswet’.

4. Artikel 21 wordt gewijzigd als volgt:

- (1). in het eerste lid vervalt de zinsnede ‘ingevolge de artikelen 321 en 322 van het Surinaamsche Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering’.
- (2). het derde lid komt te luiden:

Behoudens in het geval dat een recht van terugvordering bestaat jegens degene die een zaak onrechtmatig of van een onbevoegde heeft verkregen, kunnen derden geen verzet in rechte tegen de inbeslagneming dezer goederen doen.

5. Artikel 25 komt te luiden:

Op de zaken begrepen in de beslagen ingevolge de artikelen 19 en volgende van dit besluit gedaan kan niet opnieuw beslag gelegd worden. Desverlangd toont de schuldenaar, indien hem zaken ter bewaring zijn overgelaten, het bij artikel 22 van dit besluit bedoelde geschrift, bevattende de omschrijving van die zaken aan de deurwaarder.

MEMORIE VAN TOELICHTING

Onderdeel C (Bepalingen op de rechtspleging in zake van belastingen in Suriname)

Onderdeel 1.

1. In artikel 6, tweede lid is het voorrecht van de fiscus geregeld. De tekst correspondeert met artikel 21, tweede lid, van de Nederlandse Invorderingswet 1990. Vergelijk Parl. Gesch. Aanp., p. 293 en 297-300. Het nieuw BW kent geen voorrecht betreffende kosten van uitwinning meer, maar hetzelfde resultaat wordt bereikt door bij de verdeling uit te gaan van de netto-opbrengst. Vergelijkbaar met het huidige voorrecht is alleen artikel 288, onderdeel a, van Boek 3 BW betreffende de kosten van de aanvraag tot faillietverklaring. De plaatsing van het onderwerpelijke voorrecht voor dat van de fiscus is dus slechts een technische wijziging.
2. Het voorrecht van de kosten van behoud van een goed (artikel 284 van Boek 3 BW) gaat in het systeem van het nieuwe BW boven rechten van derden zoals pand, hypotheek en alle andere voorrechten, tenzij de vordering waaraan het voorrecht is verbonden is ontstaan na de kosten van behoud. Om geen inbreuk te maken op het systeem van het nieuwe BW wordt voorgesteld dit voorrecht, dat thans na dat van de fiscus komt, voor het voorrecht van de fiscus te laten gaan. Bovendien is dit ten opzichte van de fiscus - die mede van het behoud profiteert - redelijk.
3. Het voorrecht van artikel 387 van Boek 3 BW is nieuw in het BW. Dit voorrecht ter zake van een vordering tot vergoeding van schade, rustende op de vordering die de aansprakelijke persoon tegen zijn verzekeraar heeft, gaat in het systeem van het nieuwe BW eveneens boven rechten van derden en heeft ten doel te bereiken dat de uitkering van de verzekeraar inderdaad ten goede komt aan het slachtoffer. Ook dit voorrecht behoort boven dat van de fiscus te gaan om geen inbreuk te maken op het systeem van het nieuwe BW.
4. De voorgestelde wijzigingen ten opzichte van het pand houden verband met het volgende. Volgens het huidige artikel 6 gaat het voorrecht van de fiscus boven pand. Met het begrip pand wordt in dat artikel bedoeld vuistpand. Dit pandrecht wordt gevestigd door de verpande zaak in de macht van de pandhouder te brengen. Beslag van de zijde van de ontvanger op een verpande zaak komt in de praktijk niet vaak voor. Veelal wordt op grond van beleidsoverwegingen teruggetreden. In het geval van faillissement staat de fiscus thans bij de pandhouder achter (HR 10-4-1941, NJ 1942, 22). Anders ligt het bij eigendomsoverdracht tot zekerheid van zgn. bodemrechtzaken. Deze blijven in de macht van de schuldenaar en op grond van het bodemrecht kan de fiscus - al is de schuldeiser eigenaar - zich op die zaken verhalen, ook nadat de schuldenaar failliet verklaard is (omdat de zaken immers niet in zijn failliete boedel komen).
5. In het nieuwe BW wordt naast het vuistpand het bezitloos pand geïntroduceerd (artikel 237 van Boek 3). In verband hiermee wordt thans voorgesteld om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de huidige praktijk en om het voorrecht van de fiscus alleen te laten voorgaan voor (stil) pandrecht op bodemrecht-zaken, ook in geval van faillissement. Het stil pandrecht wordt dus op dezelfde wijze behandeld als de eigendomsoverdracht tot zekerheid, ten aanzien waarvan er niets veranderd.

Onderdeel 2.

Vergelijk Parl. Gesch. Aanp., p. 301-302. In artikel 11 is het zgn. fiscale bodemrecht geregeld. De nieuwe omschrijving spreekt van 'terugvordering jegens degene die de zaak onrechtmatig of van een onbevoegde heeft verkregen'. Daaronder valt zowel degene die zich, zoals een dief of een verduisteraar, de zaak wederrechtelijk heeft toegeëigend, als degene die haar van een onbevoegde vervreemder heeft verkregen, maar zich niet op artikel 86 van Boek 3 BW kan beroepen, omdat hij niet te goeder trouw was, omdat hij om niet heeft verkregen of omdat het derde lid van artikel 86 van toepassing is. In onderdeel 4, ten 2^o, is dezelfde formulering aangebracht.